Ankenævnet for Forsikring

Den 1. marts 2017 blev i sag nr. 90042:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har pensionsordning med forsikring ved tab af erhvervsevne i Nordea Pension. Hun klager over, at selskabet har beregnet hendes invalidepension ud fra fareklasse 1 i stedet for fareklasse 3.

Selskabet har anført, at der er sket fareforøgelse, som klageren ikke har oplyst selskabet om, og at det som følge heraf er berettiget til at foretage pro rata udbetalinger.

I klageskema af 31/10 2016 til nævnet har klageren anført, at hun ønsker, at hendes invalidepension beregnes ud fra fareklasse 1. Hun har herved henvist til sit brev af 27/7 2016 til selskabet, hvori hun blandt andet har anført:

> "Jeg ved, det var min pligt, tilbage i 2008 da jeg blev udlært ernærringsassistent, at ændre fareklasse fra 1 til 3. Jeg gør opmærksom på jeg arbejdede inde for faget 1 ½ mdr., herefter gik jeg arbejdsløs, på barsel og endte på sygedagpenge, og i 2012 blev jeg visiteret til fleksjob. Jeg mener derfor jeg på nuværende tidspunkt, og fra 2012, burde stå i fareklasse 1, og invalidepensionen bør udregnes deraf.
>
> Når jeg er i fleksjob og ved jeg ikke kommer til at arbejde i køkken igen, synes jeg det er urimeligt at jeg skal stå i fareklasse 3. Mit nuværende job er husassistent på …, hvor jeg søger for borgerne får noget at drikke, ligger tøj på plads, bager kage, bestiller mad, laver kaffe, og det er, efter min mening, på ingen måde fareklasse 3."

2. 90042

Selskabet har i brev af 6/12 2016 til nævnet blandt andet oplyst:

"**Sagsforløb**

Forsikrede er uddannet salgsassistent, og har over for Nordea Liv og Pension oplyst salgsassistent som sit erhverv, hvilket selskabet har registreret og som derfor fremgår af de årlige pensionsoversigter. Se bilag 1 (pensionsoversigt opgjort 1. oktober 2010, dvs. kort før forsikrede sygemeldes d. 26. oktober 2016) og bilag 2 (den seneste pensionsoversigt, som er opgjort 1. oktober 2015).

Pga. ondt i ryggen kom forsikrede aldrig til at arbejde som salgsassistent, men gennemførte efterfølgende en 2 1/2 årig uddannelse som ernæringsassistent på [hospital], jf. s. 2 i erklæring fra speciallæge i neurologi, … (bilag 3).

Ifølge den ovenfor nævnte speciallægeerklæring (s. 2) nåede forsikrede ikke at bruge sin uddannelse som ernæringsassistent pga. graviditet og barsel. Se også s. 15 i journaloversigt fra Jobcenter … (bilag 4).

Imidlertid har forsikrede telefonisk oplyst over for Nordea Liv & Pension, at hun efter endt uddannelse arbejdede i et vikariat som ernæringsassistent i ca. 1-1 ½ måned, hvor hun bl.a. havde køkkenarbejde og arbejdede med knive. Telefonreferat vedlægges (bilag 5).
…
Det fremgår af journaloversigt fra Jobcenter …, s. 15, (bilag 5), at forsikrede blev sygemeldt d. 26. oktober 2010 pga. fibromyalgi.

Forsikrede blev visiteret til fleksjob d. 21. marts 2012, men da der ikke kunne tilbydes ansættelse i fleksjob, overgik forsikrede d. 21. marts 2012 til ledighedsydelse.

D. 15. juli 2013 begyndte forsikrede i fleksjob, 14 timer om ugen, hos [plejecenter]. Stillingsbetegnelsen er husassistent og jobindholdet består i praktiske opgaver, herunder at give beboerne væske, køkkenopgaver og hjælpe beboerne til aktiviteter. D. 1. februar blev forsikredes fleksjob ændret, idet arbejdstiden blev reduceret til 10,5 timer om ugen.

For dokumentation af de ovenfornævnte oplysninger henvises til journaloversigt fra Jobcenter … (bilag 4).

I forbindelse med forsikredes ansøgning om helbredsbetinget ydelse skrev Nordea Liv & Pension i brev af 9. juni 2016 (bilag 6), at forsikrede havde ret til præmiefritagelse og udbetaling af halv invalidepension fra anmeldelsesdatoen den 17. marts 2015.

Det fremgår endvidere af brevet, at Nordea Liv & Pension vil gøre pro rata gældende, fordi forsikrede står registreret med erhvervet salgsassistent, som er fareklasse 1, men senere er uddannet til ernæringsassistent med arbejde i køkken og brug af kniv, hvilket er fareklasse 3. Som en konsekvens heraf, beløber den årlige invalidepension ikke til 137.228,30 kr. (beregnet på grundlag af fareklasse 1), men i stedet til et noget lavere beløb på i alt 61.545,75 kr. årligt (beregnet på grundlag af fareklasse 3).

Forsikrede klager til den klageansvarlige (bilag 7), da forsikrede finder afgørelsen urimelig. Forsikrede mener, at invalidepensionen ikke skal beregnes ud fra fareklasse 3, men ud fra fareklasse 1, fordi 1) hun kun har arbejdet som ernæringsassistent i 1 ½ måned og 2) er i fleksjob som husassistent på et plejecenter, hvor hun sørger for, at beboerne får noget at drikke, lægger tøj på plads, bager kage, bestiller med og laver kaffe.

D. 22. august meddeler den klageansvarlige, at afgørelsen fastholdes (bilag 8). Den klageansvarlige lægger vægt på, 1) at forsikringsbetingelserne pålægger forsikrede at give besked, hvis vedkommende ændrer erhverv eller beskæftigelse, hvilket forsikrede ikke har gjort, 2) at prisen er beregnet på baggrund af forsikredes erhverv som salgsassistent, 3) at forsikrede efterfølgende har arbejdet som ernæringsassistent, hvilket er et mere risikofyldt hverv, hvorfor prisen er højere, og 4) at forsikrede derfor har betalt for lidt for sin invalidepension.

…

Aftalegrundlag

Klagen vedrører forsikredes private pensionsordning i Nordea Liv & Pension, forsikringsnummer [1].

Vi vedlægger de gældende Almindelige forsikringsbetingelser (nr. 603)

…

Endvidere vedlægger vi 2 pensionsoversigter. Den ene er opgjort 1. oktober 2010, dvs. umiddelbart før forsikredes blev sygemeldt den 26. oktober 2010. Den anden er opgjort 1. oktober 2015, og er forsikredes seneste pensionsoversigt. Vi henviser særligt til følgende formulering:

> Stillingsskift
> Forsikredes erhverv
> Branche/hovederhverv
> Det forudsættes, at forsikredes erhverv er SALGSASISTENT. BEMÆRK at stillings- eller erhvervsskifte omgående SKAL meddeles selskabet, jf. forsikringsbetingelserne.

Forsikringsbetingelsernes § 26 og den fremhævede formulering i pensionsoversigterne har sin baggrund i forsikringsaftalelovens (FAL)

FAL §121:

...

Ankenævnspraksis

Vi henviser til nævnets kendelser **86 489, 85 343 og 70 902,** som bl.a. handler om pro rate udbetaling i tilfælde af, at der er sket fareforøgelse på grund af ændret beskæftigelse og forsikrede ikke som foreskrevet i forsikringsbetingelserne og i pensionsoversigten har givet selskabet meddelelse herom.

Vurdering

Vi har gennemgået sagen på ny og fastholder vores afgørelse om pro rate udbetaling af invalidepension, fordi der er sket fareforøgelse på grund af ændret beskæftigelse fra salgsassistent (fareklasse 1) til ernæringsassistent med arbejde i køkken og brug af knive (fareklasse 3), og forsikrede ikke som foreskrevet i forsikringsbetingelserne og i pensionsoversigten har givet Nordea Liv & Pension meddelelse herom.

Vi lægger i vores vurdering især vægt på følgende:

Forsikrede er uddannet salgsassistent. Det er det hverv forsikrede har oplyst til Nordea Liv & Pension, og som selskabet har lagt til grund ved beregning af størrelsen af forsikre-

des invalidepension. Dette fremgår tydeligt at pensionsoversigterne til forsikrede, som indeholder en formulering om, at *'... Det forudsættes, at forsikredes erhverv er: SALGSASSISTENT... '*

Det fremgår af § 26 i forsikringsbetingelserne, at *'Forsikrede skal snarest muligt give selskabet meddelelse, hvis vedkommende ændrer erhverv eller beskæftigelse. På grundlag af eventuelt ændrede risikoforhold træffer selskabet bestemmelse, om forsikringen kan fortsætte og i givet fald på hvilke vilkår.*

Er der ikke sket anmeldelse som angivet, er selskabet kun forpligtet til at betale forsikringsydelse i det omfang det mod den betalte præmie ville have forsat forsikringen trods forsikredes ændrede erhverv eller beskæftigelse.'

I forlængelse heraf indeholder det årlige pensionsoverblik til forsikrede følgende formulering – *'Det forudsættes, at forsikredes erhverv er SALGSASISTENT. BEMÆRK at stillings- eller erhvervsskifte omgående SKAL meddeles selskabet, jf. forsikringsbetingelserne.'*

Vi har nedsat summen i forholdet mellem den præmie, der er betalt, og den præmie, der skulle have været betalt på grundlag af den aktuelle beskæftigelse som ernæringsassistent. En person, der er beskæftiget som salgsassistent, tarifferes efter fareklasse 1, hvorimod en ernæringsassistent, som har køkkenarbejde og arbejder med knive, tarifferes efter fareklasse 3.

Forsikrede gør gældende, at hun bør blive tariferet efter fareklasse 1, hun kun har arbejdet som ernæringsassistent i 1 ½ måned.

Vi finder ikke, at denne omstændighed kan tillægges nogen betydning. Det fremgår klart at forsikringsbetingelserne og af pensionsoversigterne, at ændring i erhverv eller beskæftigelse skal meddeles selskabet, og at ændringen kan have betydning for de vilkår, der kan tilbydes forsikring på. Endvidere fremgår det, at hvis forsikrede undlader at anmelde ændring i erhverv, hæfter Nordea Liv & pension kun på de vilkår og i det omfang, Nordea Liv & Pension ville have fortsat forsikringen mod den aftalte præmie. Fareforøgelsen aktualiseres, når den ændrede beskæftigelse påbegyndes.

I øvrigt arbejder forsikredes ikke blot nogle få dage som ernæringsassistent, men i 1-1 ½ måned, hvorefter forsikrede er arbejdsløs, på barsel og på sygedagpenge, jf. forsikredes klage til ankenævnet dateret 27. juli 2016.

Vi henleder opmærksomheden på, at Forsikrede har ikke pligt til at oplyse, at vedkommende er arbejdsledig, hvilket også er en højere fareklasse end ernæringsassistent som var det sidst kendte hverv på tidspunktet for forsikredes sygemelding/erhvervsevnenedsættelse.

Forsikringstageren anfører i klagen, at hun er i fleksjob som husassistent på et plejehjem, hvor hun sørger for, at beboerne får noget at drikke, lægger tøj på plads, bager kage, bestiller med og laver kaffe. Forsikrede forventer ikke at komme til at arbejde i et køkken igen, og mener derfor hun fra 2012 (hvor hun er visiteret til fleksjob) burde stå i fareklasse 1.

Hertil skal vi bemærke, at forsikredes arbejde i fleksjob ikke er afgørende i forhold til beregning af forsikredes invalidepension, da forsikrede først er kommet i dette arbejde, efter

at erhvervsevnen er nedsat. Det afgørende er det sidst kendte erhverv, forsikrede havde på tidspunktet for sin sygemelding/erhvervsevnenedsættelse. Det er dette hverv, der ligger til grund for beregningen af størrelsen af forsikredes invalidepension og dermed også for vurderingen af, om forsikrede på tidspunktet for erhvervsevnenedsættelsen har betalt den korrekte pris for den dækning, som forsikrede så er berettiget til at få udbetalt."

Af en neurologisk speciallægeerklæring af 15/4 2016 fremgår blandt andet:

"Vurdering:
[Kvinde i 30'erne] med mangeårig smerteproblematik. I 2010 fik hun på [hospital 2] diagnosticeret fibromyalgi. Hun har fleksjob 10½ time om ugen under skånehensyn, så hun ikke skal løfte tunge ting og ikke udsættes for psykiske stress påvirkninger. På arbejdet bærer hun håndledsskinner og har en støtteståstol.
I hjemmet er der forskellige foranstaltninger, så hun undgår at løfte og bære. Hun har specielle køkken- og spiseredskaber.
Hun har varierende smerter i krop og ekstremiteter. Hun har konstant hovedpine, der varierer i intensitet. Ved forværring af smerter kan hun få kvalme og blive generet af støj og lys. Tager dagligt smertestillende Dolol og Saroten, hun supplerer efter behov med ekstra Dolol, Ipren og Panodil Zapp.
Hun har betydelig nedsat funktionsniveau både arbejdsmæssigt og i hjemmet. Hun må rekreere sig efter fysiske og psykiske belastninger såsom familiesammenkomster. Hendes situation giver sociale begrænsninger, da hun ikke deltager i mange aktiviteter udenfor hjemmet for at undgå belastninger.
Der er ved undersøgelsen ikke fundet tegn til nogen neurologisk lidelse. Hun er gjort opmærksom på, at hvis der kommer tiltagende gener i 2. og 3 finger i højre hånd, kan det være relevant at undersøge for carpaltunnelsyndrom. Generne vurderes mest sandsynligt at have relation til fibromyalgien.
Hendes subjektive symptomer og klager er i overensstemmelse med diagnosen og med de objektive fund med smertereaktion og bevægeindskrænkning i skuldre, ryg og hofter.
Der er tale om en kronisk lidelse, der formentlig vil være fremadskridende, sådan at hun kan få yderligere funktionsnedsættelse. Hun vil ikke være i stand til at arbejde på almindelige vilkår indenfor noget erhverv.
Der er ikke behov for yderligere undersøgelser.
Behandlingen vil være som det pågår med smertestillende medicin og medicinsk træningsterapi."

I pensionsoversigt af 4/10 2010 er det blandt andet angivet:

"Forsikredes erhverv

Branche/hovederhverv Det forudsættes, at forsikredes erhverv er: SALGSASSISTENT

BEMÆRK at stillings- eller erhvervsskifte omgående SKAL meddeles selskabet, jf. forsikringsbetingelserne."

Af pensionsoversigt af 2/10 2015 fremgår blandt andet:

"Branche/hovederhverv Det forudsættes, at forsikredes erhverv er: SALGSASSISTENT

BEMÆRK at stillings- eller erhvervsskifte omgående
SKAL meddeles selskabet, jf. forsikringsbetingelserne."

I forsikringsbetingelserne hedder det blandt andet:

> "**26. Ændring af erhverv mv.**
> Forsikringen er tegnet, og præmien er fastsat pa grundlag af oplysningerne om erhverv m.v. (anført i forsikringsoversigten).
>
> Forsikrede skal snarest muligt give selskabet meddelelse, hvis vedkommende ændrer erhverv eller beskæftigelse.
>
> På grundlag af eventuelt ændrede risikoforhold træffer selskabet bestemmelse, om forsikringen kan fortsætte og i givet fald på hvilke vilkår.
>
> Er der ikke sket anmeldelse som angivet, er selskabet kun forpligtet til at betale forsikringsydelse i det omfang det mod den betalte præmie ville have forsat forsikringen trods forsikredes ændrede erhverv eller beskæftigelse."

Nævnet udtaler:

Det fremgår af sagen, at klageren er uddannet salgsassistent, og at hun som følge heraf er blevet indplaceret i fareklasse 1 ved oprettelsen af pensionsordningen.

Af pensionsoversigterne af henholdsvis 4/10 2010 og 2/10 2015 fremgår det, at det forudsættes, at klagerens erhverv er salgsassistent. Det er videre bemærket, at stillings- eller erhvervsskifte omgående skal meddeles til selskabet.

I forsikringsbetingelsernes punkt 26 er det angivet, at forsikringen er tegnet og præmien fastsat på grundlag af oplysningerne af erhverv m.v., og at forsikrede snarest muligt skal give besked til selskabet, hvis der sker ændring i erhverv eller beskæftigelse. Det er videre anført, at selskabet på grundlag af de ændrede risikoforhold træffer afgørelse om, på hvilke vilkår forsikringen vil kunne fortsætte.

Af forsikringsaftalelovens § 121, stk. 2, fremgår det, at selskabet kun hæfter på de vilkår og i det omfang, i hvilket selskabet mod den aftalte præmie ville have bibeholdt forsikringstageren, hvis selskabet havde fået kendskab til den fareforøgelse, der tydeligt fremgår af policen.

7. 90042

Det fremgår af sagen, at klageren har efteruddannet sig til ernæringsassistent, og hun har ved en telefonsamtale med selskabet den 26/5 2016 oplyst, at hun havde et køkkenarbejde og arbejdede med knive. Det fremgår videre af sagen, at der var tale om et vikariat på ca. 1 1/2 måned, hvorefter hun var arbejdsløs, på barsel og derefter på sygedagpenge.

Selskabet har oplyst, at arbejde som ernæringsassistent vil medføre indplacering i fareklasse 3, da arbejdet indebærer håndtering af knive.

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen ikke grundlag for at kritisere, at selskabet foretager pro rata udbetalinger af klagerens invalideydelser.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren efteruddannede sig til ernæringsassistent og fik arbejde i et kortvarigt vikariat indenfor dette område, og at det klart fremgår af både policeoversigter og forsikringsbetingelser, at hun havde pligt til at oplyse selskabet om ændringer i sit erhverv, idet selskabet angav dette som et risikoforhold, der kunne medføre ændring af vilkårene for forsikringens fortsættelse.

Det forhold, at klageren efter det kortvarige vikariat som ernæringsassistent var henholdsvis arbejdsløs, på barsel og på sygedagpenge kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Mette Eisenhardt